

ДУАЛЬНИЙ ХАРАКТЕР ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ВІД КРАФТОВИХ МАЙСТЕРЕНЬ З ПЕРЕРОБКИ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

Стогній Д.С., Тихомирова Т.С.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Зменшення обсягів твердих побутових відходів (ТПВ), що потребують спеціальних заходів з утилізації та захоронення на полігонах, неможливо без впровадження системи глибокого сортування. Економічна ефективність від системи глибокого сортування напряду залежить від двох чинників: попиту на фракції від глибокого сортування та тарифів на переробку не сортованих ТПВ.

Крафтові майстерні з переробки твердих відходів є дуже популярними в країнах ЄС та США й останні 2 роки з'явилися в Україні. Потужності таких майстерень можуть суттєво вплинути на обсяги ТПВ, що підлягають вторинному використанню або переробці, але не через пряме споживання фракцій глибокого сортування, а скоріш завдяки приверненню уваги до виробів з них та формуванню екологічного мислення та екологічної свідомості з метою самостійного сортування людиною свого сміття.

Більшість існуючих крафтових майстерень з переробки ТПВ в Україні можна розділити наступним чином:

- 1) виготовлення скляного посуду з використаних скляних пляшок;
- 2) виготовлення побутових речей з поліетилену, переважно з кришок з ПЕТ-пляшок;
- 3) виготовлення епоси-дерев'яних виробів з наповненням з ТПВ;
- 4) виготовлення прикрас з тканинних відходів;
- 5) виготовлення предметів побуту з макулатури шляхом її розчинення та наступного формування виробу.

Як бачимо, крафтові майстерні працюють з найпоширенішими фракціями ТПВ – скло, папір, пластик (переважно поліетилен), тканини.

Дуальний характер впливу крафтових майстерень на довкілля полягає у наступному:

- з одного боку, їх діяльність, майстер-класи та воркшопи для широкого кола громадян привертають вагу до необхідності сортування відходів та їх подальшого використання та таким чином опосередковано впливають на зменшення обсягів ТПВ на полігонах

- з іншого боку, у таких майстернях майже ніколи не дотримуються впровадження природоохоронних технологій, що несе загрозу як робітникам, так й довкіллю. Особливо несприятливим для довкілля та робітників є механічна обробка скла (скляних пляшок) без очищення повітря від скляного пилу; термічна обробка різнокольорових кришок з поліетилену у спеціальних плавильних міні-пресах; робота з рідкими епоксидними компонентами при заливці у форму.

Діяльність крафтових майстерень з переробки ТПВ з точки зору впливу на довкілля потребує технічного та природоохоронного нагляду навіть не дивлячись на відносно не великі обсяги викидів у повітря й скиди води.